

**แนวปฏิบัติในการจัดตั้งหมู่ยุวกาชาด
และแต่งตั้งคณะกรรมการยุวกาชาดสถานศึกษา
สำนักการลูกเสือ ยุวกาชาดและกิจการนักเรียน**

เพื่อความเข้าใจในการดำเนินการจัดตั้งหมู่ยุวกาชาดและแต่งตั้งกรรมการยุวกาชาดสถานศึกษา สำนักการลูกเสือ ยุวกาชาดและกิจการนักเรียน จึงจัดทำแนวปฏิบัติในการตั้งหมู่ยุวกาชาดและแต่งตั้ง คณะกรรมการยุวกาชาดสถานศึกษา เพื่อใช้เป็นแนวทางในการดำเนินการ ดังนี้

องค์ประกอบในการจัดตั้งหมู่ยุวกาชาดสถานศึกษา ประกอบด้วย

1. มีผู้สมัครเป็นสมาชิกยุวกาชาด อย่างน้อย 12 คน
2. มีผู้บังคับบัญชายุวกาชาดที่สำเร็จการฝึกอบรมเจ้าหน้าที่และผู้บังคับบัญชายุวกาชาดหลักสูตรหลัก หลักสูตรใดหลักสูตรหนึ่ง อย่างน้อย 1 คน
3. มีกรรมการผู้ทรงคุณธรรม จำนวนไม่เกิน 5 คน

หมายเหตุ หลักสูตรหลัก หมายถึง หลักสูตร ดังนี้

1. หลักสูตรครูผู้สอนกิจกรรมยุวกาชาด
2. หลักสูตรผู้นำยุวกาชาด
3. หลักสูตรผู้บริหารงานยุวกาชาด
4. หลักสูตรผู้ให้การอบรมเจ้าหน้าที่และผู้บังคับบัญชายุวกาชาด
5. หลักสูตรผู้อำนวยการฝึกอบรมยุวกาชาด

การปกครองยุวกาชาด มีลำดับดังนี้

1. หมู่ยุวกาชาด ประกอบด้วย กลุ่มยุวกาชาด ตั้งแต่ 1 กลุ่มขึ้นไป
  2. กลุ่มยุวกาชาด ประกอบด้วย หน่วยยุวกาชาด ตั้งแต่ 2 – 6 หน่วย
  3. หน่วยยุวกาชาด ประกอบด้วย สมาชิกยุวกาชาด ตั้งแต่ 6 – 10 คน
- ในแต่ละหน่วย ให้มีหัวหน้าหน่วยหนึ่งคน และรองหัวหน้าหน่วยหนึ่งคน ให้สมาชิกคัดเลือกกันเอง โดยนายกหมู่เป็นผู้แต่งตั้งและอยู่ในตำแหน่งคราวละ 1 ภาคเรียนเป็นอย่างน้อย
- ในแต่ละกลุ่มให้มีผู้บังคับบัญชายุวกาชาดปฏิบัติหน้าที่ผู้นำกลุ่ม 1 คน และรองผู้นำกลุ่มอย่างน้อย 1 คน

องค์ประกอบคณะกรรมการยุวกาชาดสถานศึกษา ตามข้อบังคับสภาเยาวชนไทย แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 82)

พุทธศักราช 2562 หมวดที่ 9 ยุวกาชาด ข้อ 73 คณะกรรมการยุวกาชาดสถานศึกษาอยู่ในตำแหน่งคราวละ 4 ปี ประกอบด้วย

1. นายกหมู่ยุวกาชาด	เป็น	ประธานกรรมการ
2. รองนายกหมู่ยุวกาชาด	เป็น	รองประธานกรรมการ (ตามความเหมาะสมไม่จำกัดจำนวน)
3. กรรมการผู้ทรงคุณธรรม	เป็น	กรรมการ (จำนวนไม่เกิน 5 คน)
4. ผู้นำกลุ่มยุวกาชาด	เป็น	กรรมการ (จำนวนเท่าจำนวนกลุ่มยุวกาชาดที่มี)
5. รองผู้นำกลุ่มยุวกาชาด	เป็น	กรรมการ (ไม่จำกัดจำนวน)
6. ผู้นำกลุ่มยุวกาชาด	เป็น	กรรมการและเลขานุการ (ที่ได้รับมอบหมายจากนายกหมู่ยุวกาชาด)
7. ผู้นำกลุ่มยุวกาชาด หรือรองผู้นำกลุ่มยุวกาชาด	เป็น	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ (จำนวนไม่เกิน 2 คน ที่ได้รับมอบหมายจากนายกหมู่ยุวกาชาด)

กรรมการผู้ทรงคุณธรรม ตามข้อบังคับสภาการศึกษาไทย แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 82) พุทธศักราช 2562 หมวดที่ 9 ยวกาชาด ข้อ 74/1 มีคุณสมบัติ ดังต่อไปนี้

1. มีจิตศรัทธาในการกุศลสาธารณะ และเป็นที่ยอมรับของประชาชนในท้องถิ่น
2. มีความเข้าใจในวัตถุประสงค์ของยวกาชาด
3. มีความสนใจและเต็มใจช่วยเหลือสนับสนุนกิจการยวกาชาด

คุณสมบัติของสมาชิกยวกาชาด

1. เป็นเด็กและเยาวชนอายุย่างเข้าปีที่ 7 ถึง 18 ปี และหรือที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับประถมศึกษาถึงมัธยมศึกษาตอนปลาย (ยวกาชาด ระดับ 1 – ยวกาชาด ระดับ 4) และเลือกเรียนยวกาชาดตามหลักสูตรกิจกรรมยวกาชาด
2. สม่ครใจที่จะปฏิบัติตามวัตถุประสงค์ของยวกาชาด
3. ได้รับความเห็นชอบจากบิดา มารดา หรือผู้ปกครอง

สมาชิกยวกาชาดสถานศึกษา แบ่งเป็นระดับต่างๆ ดังนี้

- ยวกาชาด ระดับ 1 ได้แก่ นักเรียนชั้น ป.1 – ป.3
- ยวกาชาด ระดับ 2 ได้แก่ นักเรียนชั้น ป.4 – ป.6
- ยวกาชาด ระดับ 3 ได้แก่ นักเรียนชั้น ม.1 – ม.3
- ยวกาชาด ระดับ 4 ได้แก่ นักเรียนชั้น ม.4 – ม.6

การขอจัดตั้งหมู่ยวกาชาดสถานศึกษา

1. ขั้นตอนการขอจัดตั้งหมู่ยวกาชาดสถานศึกษา (ส่วนกลาง สพป.กทม./สพม. 1- 2/สข.) ประกอบด้วยขั้นตอน ดังนี้

1.1 กรอกแบบ ยว. 1, ยว. 2 และ ยว. 3 โดยดำเนินการ ดังนี้

1.1.1 ให้ผู้ที่จะเป็นผู้บังคับบัญชายวกาชาดของสถานศึกษาทุกคน กรอกแบบ ยว. 3 คนละ 1 ใบ โดยระบุ ให้ชัดเจนในส่วนของการรับรองว่า จะให้เป็นผู้บังคับบัญชายวกาชาดในตำแหน่งใดตำแหน่งหนึ่ง ดังต่อไปนี้

- รองนายกหมู่ยวกาชาด (ตามความเหมาะสม ไม่จำกัดจำนวน)
- ผู้นำกลุ่มยวกาชาด (จำนวนเท่าจำนวนกลุ่มของยวกาชาดที่มี)
- รองผู้นำกลุ่มยวกาชาด (ไม่จำกัดจำนวน)

1.1.2 นำรายชื่อจากแบบ ยว. 3 ทุกคน กรอกในแบบ ยว. 2 ข้อ 1

1.1.3 นำรายชื่อจากแบบ ยว. 2 ข้อ 1 กรอกในแบบ ยว. 1 ข้อ 2

โดยหมายเลข 1 คือ ผู้ที่เป็นนายกหมู่ยวกาชาดสถานศึกษา เป็น ประธาน

1.1.4 กรอกแบบ ยว. 2 ข้อ 2

1.2 เสนอแบบ ยว. 1 ยว. 2 และ ยว. 3 ไปยังหน่วยงานต้นสังกัด (สพป.กทม./ สพม.1 - 2/ สข. แล้วแต่กรณี)

1.3 หน่วยงานต้นสังกัดแต่งตั้งคณะกรรมการยวกาชาดสถานศึกษา พร้อมลงนามในแบบ ยว. 2 และรวบรวมเอกสารการขอตั้งหมู่ยวกาชาดสถานศึกษาเสนอไปยัง สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกรุงเทพมหานคร

1.4 สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกรุงเทพมหานคร ตรวจสอบและรวบรวมเอกสารเสนอไปยัง
สำนักการลูกเสือ ยุวกาชาดและกิจการนักเรียน

1.5 สำนักการลูกเสือ ยุวกาชาดและกิจการนักเรียน รวบรวมเอกสาร และจัดทำหนังสือสำคัญ
การตั้งหมู่ยุวกาชาด เพื่อนำเสนอต่อปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ลงนามในหนังสือสำคัญการตั้งหมู่

1.6 เมื่อปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ลงนามเรียบร้อยแล้ว สำนักการลูกเสือ ยุวกาชาดและ
กิจการนักเรียน เสนอขอเครื่องหมายกรรมการยุวกาชาดสถานศึกษาจากสภาการศึกษาไทย

1.7 สำนักการลูกเสือ ยุวกาชาดและกิจการนักเรียน จัดส่งหนังสือสำคัญการจัดตั้งหมู่ยุวกาชาด
และเครื่องหมายกรรมการยุวกาชาดสถานศึกษา ไปยังสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกรุงเทพมหานคร

1.8 สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกรุงเทพมหานคร จัดส่งหนังสือสำคัญการจัดตั้งหมู่ยุวกาชาด
และเครื่องหมายกรรมการยุวกาชาดสถานศึกษาไปยังหน่วยงานต้นสังกัดของสถานศึกษาที่ขอจัดตั้งหมู่ยุวกาชาด
สถานศึกษา

1.9 หน่วยงานต้นสังกัด จัดส่งคำสั่งแต่งตั้งกรรมการยุวกาชาดสถานศึกษา หนังสือสำคัญ
การจัดตั้งหมู่ยุวกาชาดและเครื่องหมายกรรมการยุวกาชาดสถานศึกษา ไปยังสถานศึกษาที่ขอจัดตั้งหมู่
ยุวกาชาดสถานศึกษา

2. ขั้นตอนการขอจัดตั้งหมู่ยุวกาชาดสถานศึกษา (ส่วนภูมิภาค) ประกอบด้วยขั้นตอน ดังนี้

2.1 กรอกแบบ ยุว. 1, ยุว. 2 และ ยุว. 3 โดยดำเนินการ ดังนี้

2.1.1 ให้ผู้ที่จะเป็นผู้บังคับบัญชายุวกาชาดของสถานศึกษาทุกคน กรอกแบบ ยุว. 3
คนละ 1 ใบ โดยระบุ ให้ชัดเจนในส่วน ของคำรับรองว่า จะให้เป็นผู้บังคับบัญชายุวกาชาดในตำแหน่งใดตำแหน่ง
หนึ่ง ดังต่อไปนี้

- รายนายกหมู่ยุวกาชาด (ตามความเหมาะสม ไม่จำกัดจำนวน)
- ผู้นำกลุ่มยุวกาชาด (จำนวนเท่าจำนวนกลุ่มยุวกาชาดที่มี)
- รองผู้นำกลุ่มยุวกาชาด (ไม่จำกัดจำนวน)

2.1.2 นำรายชื่อจากแบบ ยุว. 3 ทุกคน กรอกในแบบ ยุว. 2 ข้อ 1

2.1.3 นำรายชื่อจากแบบ ยุว. 2 ข้อ 1 กรอกในแบบ ยุว. 1 ข้อ 2

โดยหมายเลข 1 คือ ผู้ที่เป็นนายกหมู่ยุวกาชาดสถานศึกษา เป็น ประธาน

2.1.4 กรอกแบบ ยุว. 2 ข้อ 2

2.2 เสนอแบบ ยุว. 1 ยุว. 2 และ ยุว. 3 ไปยังหน่วยงานต้นสังกัด (สพป./ สพม./ เทศบาล/
ท้องถิ่นจังหวัด/ศรจ. แล้วแต่กรณี)

2.3 หน่วยงานต้นสังกัดจัดทำคำสั่งพร้อมลงนามแต่งตั้งคณะกรรมการยุวกาชาดสถานศึกษา
และลงนามในแบบ ยุว. 2 ตรวจสอบและรวบรวมเอกสารการขอตั้งหมู่ยุวกาชาดสถานศึกษาเสนอไปยัง
สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด ในฐานะกรรมการและเลขานุการคณะกรรมการยุวกาชาดจังหวัด (ตามข้อบังคับ
สภาการศึกษาไทย แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 82) พุทธศักราช 2562 หมวดที่ 9 ยุวกาชาด ข้อ 64) เป็นผู้รวบรวม
เอกสาร หลักฐานต่าง ๆ เพื่อนำเสนอต่อนายกยุวกาชาดจังหวัด เป็นผู้ลงนามในแบบ ยุว. 1 และหนังสือสำคัญ
การตั้งหมู่ยุวกาชาด ตามข้อบังคับ สภาการศึกษาไทยแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 82) พุทธศักราช 2562 หมวดที่ 9
ยุวกาชาด ข้อ 74/2 การตั้งหมู่ยุวกาชาด

2.4 เมื่อนายกยูวกาชาดจังหวัดลงนามเรียบร้อยแล้ว สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด ส่งสำเนา คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการยูวกาชาดสถานศึกษาและสำเนาหนังสือสำคัญการตั้งหมู่ยูวกาชาดไปยังสำนักการ ลูกเสือ ยูวกาชาดและกิจการนักเรียน เพื่อขอรับเครื่องหมายกรรมการยูวกาชาดสถานศึกษา

2.5 สำนักการลูกเสือ ยูวกาชาดและกิจการนักเรียน เสนอขอเครื่องหมายกรรมการยูวกาชาด สถานศึกษาจากสภากาชาดไทย และส่งไปยังสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด

2.6 สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด จัดส่งคำสั่งแต่งตั้งกรรมการยูวกาชาดสถานศึกษา หนังสือ สำคัญการตั้งหมู่ยูวกาชาด และเครื่องหมายกรรมการยูวกาชาดสถานศึกษา ไปยังหน่วยงานต้นสังกัดของ สถานศึกษาที่ขอจัดตั้งหมู่ยูวกาชาดสถานศึกษา

2.7 หน่วยงานต้นสังกัด จัดส่งคำสั่งแต่งตั้งกรรมการยูวกาชาดสถานศึกษา หนังสือสำคัญการตั้ง หมู่ยูวกาชาด และเครื่องหมายกรรมการยูวกาชาดสถานศึกษา ไปยังสถานศึกษาที่ขอจัดตั้งหมู่ยูวกาชาด สถานศึกษา

3. ขั้นตอนการขอแต่งตั้งคณะกรรมการยูวกาชาดสถานศึกษา (ส่วนกลาง สพป.กทม./สพม. เขต 1 - 2/สข.)

กรณีที่สถานศึกษาได้ดำเนินการจัดตั้งหมู่ยูวกาชาดสถานศึกษาแล้ว เปลี่ยนแปลงนายกหมู่ ยูวกาชาด และคณะกรรมการยูวกาชาดสถานศึกษาชุดเดิมครบวาระ (วาระหนึ่ง 4 ปี) ให้สถานศึกษาขอแต่งตั้ง คณะกรรมการยูวกาชาดสถานศึกษาใหม่ โดยดำเนินการ ดังนี้

3.1 สถานศึกษารอกแบบ ยูว. 2 แล้ว ส่งไปยังหน่วยงานต้นสังกัด

3.2 เสนอแบบ ยูว. 2 ไปยังหน่วยงานต้นสังกัด (สพป.กทม./ สพม. เขต 1 - 2 / สข. แล้วแต่ กรณี)

3.3 หน่วยงานต้นสังกัดจัดทำคำสั่งและลงนาม แต่งตั้งคณะกรรมการยูวกาชาดสถานศึกษา พร้อมลงนามในแบบ ยูว. 2 และส่งสำเนาคำสั่งแต่งตั้งกรรมการยูวกาชาดสถานศึกษา ไปยังสำนักงาน ศึกษาธิการจังหวัดกรุงเทพมหานคร

3.4 สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกรุงเทพมหานคร ตรวจสอบและรวบรวมเอกสารแล้วส่งไปยัง สำนักการลูกเสือ ยูวกาชาดและกิจการนักเรียน เพื่อขอรับเครื่องหมายกรรมการยูวกาชาดสถานศึกษา

3.5 สำนักการลูกเสือ ยูวกาชาดและกิจการนักเรียน เสนอขอเครื่องหมายกรรมการยูวกาชาด สถานศึกษาจากสภากาชาดไทย แล้วส่งไปยังสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกรุงเทพมหานคร

3.6 สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกรุงเทพมหานคร จัดส่งเครื่องหมายกรรมการยูวกาชาด สถานศึกษาไปยังหน่วยงานต้นสังกัด (สพป.กทม. / สพม.เขต 1 - 2 / สข. แล้วแต่กรณี)

3.7 หน่วยงานต้นสังกัด จัดทำหนังสือนำส่งคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการยูวกาชาดสถานศึกษา และส่งเครื่องหมายกรรมการยูวกาชาดสถานศึกษา ไปยังสถานศึกษาที่ขอแต่งตั้งคณะกรรมการยูวกาชาด สถานศึกษา

4. ขั้นตอนการขอแต่งตั้งคณะกรรมการยูวกาชาดสถานศึกษา (ส่วนภูมิภาค)

กรณีที่สถานศึกษาได้ดำเนินการจัดตั้ง หมู่ยูวกาชาดสถานศึกษาแล้ว เปลี่ยนแปลงนายกหมู่ ยูวกาชาด และคณะกรรมการยูวกาชาดสถานศึกษาชุดเดิมครบวาระ (วาระหนึ่ง 4 ปี) ให้สถานศึกษาขอแต่งตั้ง คณะกรรมการยูวกาชาดสถานศึกษาใหม่ โดยดำเนินการ ดังนี้

4.1 สถานศึกษารอกแบบ ยูว. 2 แล้ว ส่งไปยังหน่วยงานต้นสังกัด

4.2 เสนอแบบ ยูว. 2 ไปยังหน่วยงานต้นสังกัด (สพป./ สพม./ เทศบาล/ท้องถิ่นจังหวัด/ศจ. แล้วแต่กรณี)

4.3 หน่วยงานต้นสังกัดแต่งตั้งคณะกรรมการยูวกาชาตสถานศึกษา พร้อมลงนามในแบบ ยูว. 2 และส่งสำเนาคำสั่งแต่งตั้งกรรมการยูวกาชาตสถานศึกษาไปยังสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด

4.4 สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด ตรวจสอบและรวบรวมเอกสารส่งไปยังสำนักการลูกเสือ ยูวกาชาตและกิจการนักเรียน เพื่อขอรับเครื่องหมายกรรมการยูวกาชาตสถานศึกษา

4.5 สำนักการลูกเสือ ยูวกาชาตและกิจการนักเรียน เสนอขอเครื่องหมายกรรมการยูวกาชาต สถานศึกษาจากสภากาชาตไทย แล้วส่งไปยังสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด

4.6 สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด จัดส่งเครื่องหมายกรรมการยูวกาชาตสถานศึกษา ไปยัง หน่วยงานต้นสังกัด (สพป./สพม./เทศบาล/ท้องถิ่นจังหวัด/ศจ. แล้วแต่กรณี)

4.7 หน่วยงานต้นสังกัด จัดส่งเครื่องหมายกรรมการยูวกาชาตสถานศึกษา ไปยังสถานศึกษาที่ ขอแต่งตั้งคณะกรรมการยูวกาชาตสถานศึกษา

**** *****

ลำดับขั้นตอนในการขอจัดตั้งหมู่ยุวกาชาดสถานศึกษา (ส่วนภูมิภาค)

ลำดับขั้นตอนในการขอแต่งตั้งคณะกรรมการยูวกาชาดสถานศึกษา
(ส่วนภูมิภาค)

